

Open Venster

Kerkblad Protestantse Gemeente Brielle

Herdenken

Willem Barnard lieddichter

Najaarsmarkt in de Sjoel

Leerhuis Voorne aan Zee

Levenslessen van een rabbijn

Beeldend kunstenaar
Hilly Timmerman

43e jaargang
nummer 8 - november 2023

Protestantse gemeente
Brielle

Willem Barnard, de lieddichter

In oktober was ik twee dagen in het Dominicanenklooster in Huissen voor nascholing. Onderwerp was het werk van de dominee en dichter Willem Barnard (1920-2010) en dan in het bijzonder zijn liedteksten. Tientallen kerkliederen heeft hij geschreven. Ik heb even een snelle telling gedaan. In ons Liedboek zijn ruim 70 liederen van hem opgenomen en daarnaast staat ook onder 37 Psalmen zijn naam als dichter vermeld. Ik schat dat hij daarmee de grootste leverancier van teksten in ons Liedboek is. Maar hij heeft er nog veel meer geschreven. Dit voorjaar verscheen 'In wind en vuur', een uitgave in drie vuistdikke delen. In het eerste deel zijn alle liederen van Willem Barnard verzameld die de redactie heeft kunnen vinden: 352. In de twee andere delen worden de liederen door een team van schrijvers (theologen, dichters en musici) een voor een toegelicht. Ik had deze boeken in het voorjaar aangeschaft en deze nascholing bood een mooie gelegenheid om ermee aan de slag te gaan en me te verdiepen in het werk van deze dichter.

Veel van Barnards liederen zijn ontstaan in de jaren vijftig en zestig. Hij behoorde tot het collectief van dichters dat werkte aan de nieuwe Psalmberijming van 1968, de Psalmberijming die we nog steeds voorin ons Liedboek vinden. Dat dichterscollectief schreef in diezelfde tijd ook veel nieuwe liederen voor het Liedboek van 1973. Maar ook daarvoor had Barnard al veel kerkliederen gemaakt. Nadat hij in 1946 predikant geworden was, werd hij in 1954 studiesecretaris van de Van de Leeuwstichting en begon hij in de Maranathakerk in Amsterdam te experimenteren met nieuwe vormen van kerkdiensten vieren. Veel van zijn liederen die later bekendheid hebben gekregen, zijn al in die tijd ontstaan. In 1963 verscheen van hem 'De tale Kanaäns' met daarin voor elke zondag minstens drie liederen van zijn hand.

Ik zie wel overeenkomsten met Huub Oosterhuis (1933-2023) over wie ik in het voorjaar schreef. Beiden studeerden theologie de een werd een protestantse dominee en de ander een rooms-katholieke priester. Beiden werden ze dichters van nieuwe kerkliederen waarin veel Bijbelteksten werden verwerkt. Oosterhuis werd daarin actief toen in de jaren zestig in de rooms-katholieke kerk behoefte kwam aan gemeentezanglieders in de volkstaal. De liturgie werd nog grotendeels in het Latijn gezegd en gezongen. Oosterhuis ging toen 'liedjes' maken op bekende en makkelijk zingbare melodieën. Zo speelde hij leentjebuur bij de protestantse traditie waar al veel langer op die manier gezongen werd. De jonge dominee Barnard liet zich juist inspireren door de rooms-katholieke traditie. Hij ontdekte het missaal. Een missaal of misboek is het boek waarin de liturgische teksten en gebeden voor de mis staan afgedrukt die door de priester gebruikt worden. Toen Barnard het missaal leerde kennen zal dat nog het oude Latijnse missaal zijn geweest dat teruggaat op het Concilie van Trente (1570) en daarvoor. In de loop van de middeleeuwen waren er in de kerk leesroosters ontstaan die voor elke zondag in het jaar en ook voor elke kerkelijke feestdag specifieke Bijbelteksten en gebeden aangaven. Op de zoveelste zondag van Advent bijvoorbeeld werd dan elk jaar hetzelfde Bijbelverhaal gelezen samen met andere vaste Bijbel-

teksten. In het rooms-katholieke missaal is dat oude leesrooster, die combinatie van verschillende Bijbelteksten, bewaard gebleven, net als trouwens in de lutherse en de anglicaanse traditie. De protestantse traditie in de lijn van Calvijn, zoals in Nederland, wilde niets weten van vaststaande lezingen. Voor Barnard was het lezen van het missaal een openbaring. Hij begon allerlei verbanden te leggen tussen de verschillende lezingen. Zoals Oosterhuis zich liet inspireren door de protestantse traditie, zo laafde Barnard zich aan de rooms-katholieke. Veel van Barnards liederen zijn beter te begrijpen als je weet voor welke specifieke zondag het lied bedoeld is.

Wij zijn gewend om het kerkelijke jaar af te sluiten met de laatste zondag van het kerkelijk jaar in november en dan het nieuwe kerkelijke te beginnen met de 1e zondag van Advent eind november, begin december. Een bijzonderheid bij Barnard is dat hij het kerkelijke jaar laat beginnen met de voorbereidingstijd voor Pasen. Daar legt hij de knip. Al in zijn vroege bundel 'De tale Kanaän' (1963) hanteert hij die volgorde. Hij verzet zich tegen de knip in november omdat die de gedachte kan voeden dat het vóór de knip om de Voleinding gaat, de verwachting van het Koninkrijk (vooruitkijken), en ná de knip om de verwachting van het kind van Betlehem (terugkijken). Die twee zijn niet te scheiden en vallen bij Barnard samen. In de Adventstijd kijken we niet alleen uit naar de geboorte ruim 2000 jaar geleden, maar vooral ook naar de geboorte van de nieuwe werkelijkheid die met de komst van Jezus begonnen is en die komen zal.

In het oude missaal vinden we bij elke zondag Nieuwtestamen-

tische lezingen en allerlei Psalmteksten, maar verder geen lezing uit het Oude Testament. Barnard vond dat een gemis. Hij wilde graag aansluiting zoeken bij de lezingen uit de synagoge. Hij begint dan met de gewoonte om uit de Tora te lezen vanaf het begin van het kerkelijk jaar (dat hij dus in februari laat beginnen). Eind november is dan Genesis uit en begint hij met Exodus, over de uittocht uit het slavenbestaan.

Het is mooi om te zien hoe verschillende gedachten van Barnard samenkomen in Lied 550. In ons Liedboek is dat lied geplaatst bij de Palmzondag, omdat wij op die zondag het verhaal van de intocht lezen. Maar in de oude leesroosters was dat de evangelielesing op de 1e zondag van Advent (zie bijvoorbeeld de klassiek Lutherse Adventsliederen 435, 438-441 allemaal met het intochtmotief). Op die zondag vierten we de intocht van de ko-

ning die ons komt bevrijden. Dat is niet een koning met machtige paarden, maar een koning die komt als een knecht. Zo zal zijn rijk zijn waar wij in Advent naar uitkijken!

In die evangelielesing (Matteüs 21: 1-9) wordt Zacharia 9: 9 geciteerd. Die woorden vormen de eerste twee regels van elk couplet. In de laatste regel ontdekken we de tijd: heden (1), van tevoren (2), zo brengt hij het leven terecht (3). Heden, verleden, toekomst. Jesaja 9 klinkt mee, aan het eind van couplet 1 en in couplet 2: al het oorlogstuig zal verdwijnen – hoe actueel! Eindeloos zal de vrede zijn. Dat vergaan van wapens en paarden doet ook denken aan Exodus 15, waar het Egyptische leger dat het volk bedreigt ten onder gaat. Verhalen van toen die visioen van de toekomst worden. Bevrijding toen doet ons uitzien naar bevrijding nu en in de toekomst. Prachtig om te zien hoe Barnard al die lijnen bij elkaar brengt!

1
Verheug u, gij dochter van Sion,
en jonkvrouw Jeruzalem, juich!
Uw koning rijdt binnen,
het rijk gaat beginnen,
de zalige tijden,
Hij komt ons bevrijden
rechtvaardig, zachtmoedig,
de aarde zal spoedig
een bloeiende tuin zijn van vrede en recht,
de Heer heeft het heden gezegd.

2
Verheug u, gij dochter van Sion,
en jonkvrouw Jeruzalem, juich!
Hij zal u regeren
met God en met ere.
De wagens, de paarden,
de wapens, de zwaarden,
krijgsvollende plannen,
Hij zal ze verbannen,
Hij zal ze verdoen in zijn toorn en zijn recht,
het is van tevoren voorzeggd.

3
Verheug u, gij dochter van Sion,
en jonkvrouw Jeruzalem, juich!
Zijn daden, zij zullen
de aarde vervullen,
voor jood en voor heiden
door dood en door lijden
draagt Hij met zich mede
de blijdschap, de vrede,
Hij rijdt op een ezel. Hij lijdt als een knecht,
zo brengt Hij het leven terecht.

Najaarsmarkt in de Sjoel

Op 25 november is er weer de traditionele Najaarsmarkt van 10.00 tot 15.00 uur in de Sjoel

Het is alweer november als u dit leest en over twee weken is de Najaarsmarkt. De dames van de Crea-doe leggen de laatste hand aan de werken waar ze mee bezig zijn. Zo is Emma van Dijk doende met het afmaken van een grote quilt geschonken door Corrie de Bruin. Helaas kan ze deze niet zelf afmaken. Dank je wel, Corrie!

Handwerken zoals: mutsen, sjaals, handschoentjes zonder vingers, warme sokken. sjaals. sjieke geborduurde tafellakens, kaarten, borduur- en haakwerken, waar onder tassen en kokers van stof enzovoort, zijn er voor de verkoop gemaakt. Kettingen en de zelfgemaakte jam zullen ook niet ontbreken.

Ook zal er een loterij zijn en voor de quilt zal er weer een inschrijflijst liggen. Creatieve bloemstukken en opgemaakte takken in bijzondere vazen en potten worden gemaakt. Kerstkransen, gemaakt

van natuurlijke materialen, zullen ook dit jaar niet ontbreken. Net als vorig jaar zullen er weer spulletjes van de rommelmarkt verkocht worden: boeken, puzzels, kerst- en vintage artikelen.

Voor de inwendige mens wordt natuurlijk

ook gezorgd. Komt u langs in de Sjoel om misschien al Sinterklaas- of Kerstinkopen te doen of gewoon voor de gezelligheid? Wij zien u graag!

Het Crea-doe-team

Hebzucht

'De kerk moet het weer gaan hebben over de hel', betoogt theoloog Arnold Huijgen in Trouw, medio september. In het alledaagse spraakgebruik signaleert Huijgen al een 'serieuze comeback' van de hel. Hij ziet het aan het spreken van VN-baas Guterres over 'de klimaathel'. 'De hel was er ook in de kerk, eeuwenlang, maar is nu in de meeste protestantse en katholieke kerken uitgeblust en moet dus weer nadrukkelijk terug', aldus Huijgen. De hel terug in de kerk? Die is toch nooit weg geweest? De Bijbel, elke week prominent aanwezig in de eredienst, staat bol van verhalen over hoe een leven op rolletjes kan vastlopen in een moeras van ellende.

Dat begint al meteen bij het eerste verhaal. Over Adam en Eva die een verboden appel pikken. Fout; er uit! Geen paradijs meer, maar voortaan zwoegen en zweten in de harde buitenwereld. Of neem Jacob. Hij bedriegt z'n vader, houdt broerlief voor de gek en moet dan meer dan twintig jaar asiel zoeken in een ver buitenland. Gehazi, ook zo'n pechvogel. Een leugentje om bestwil om wat makkelijker te kunnen leven en het gevolg: chronische melaatsheid. En zo kunnen we doorgaan met Goliath, David, Salomo. Daar hebben we zelfs een ouderwets spreekwoord voor, Eén moment van onbedachtzaamheid ...

Hebzucht, we zijn er bijna allemaal mee behept.

En dan klinkt zo uit het niets op een zondagmorgen in de kerk ook nog eens een zesvoudig wee van Jesaja. Sombere en dreigende waarschuwingen. 'Wee de mensen die steeds meer huizen en land kopen. Straks is het hele land van hen. Dan is er geen plaats meer voor anderen. Het zal slecht aflopen met die mensen. Al hun huizen zullen verwoest worden. Ook in de mooiste en grootste huizen zal niemand meer wonen!' Het kwartje valt. Hebzucht. Pontificaal voorop, want daar begint alle ellende mee. En we zijn er bijna allemaal mee behept. Ook Paulus roert het aan in een brief aan Timotheüs: 'Wie rijk worden staat bloot aan verleiding, raakt in een valstrik en valt ten prooi aan allerlei schadelijke begeerten die een mens in het verderf storten en ten onder doen gaan. Want de wortel van alle kwaad is geldzucht.' Kan zijn, maar toch. Wie wil niet dat zorgeloze Zwitser levensgevoel. Doen we niet massaal wekelijks mee met toto en lotto. En is niet, sinds recent de markt voor online-gokken werd vrijgegeven, al voor een miljard euro ingelegd? En dat is dan nog de onschuldige kant. Want als wij wat winnen zullen we vast en zeker wat aan goede doelen afstaan. Nee het zijn die anderen, die grote jongens met diepe zakken die met hun hebzucht het milieu vervuilen, met hun landhonger bij de burens binnenvallen ... Wij zouden dat nooit doen. O nee?

In 'Groeien als een Boom' van Baukje Offringa tref ik een oud joods volksverhaal over kleine mensen als u en ik over hebzucht. Midden in de stad staat een kruidenwinkel. Met ernaast een winkel met olijfolie. Al meer dan twintig jaar verkoopt Jacob daar kruiden en zijn buurman Jozef verkoopt olijfolie. Tussen de twee mannen is er een vriendschappelijke wedijver om te zien wie op een dag de meeste klanten heeft. De ene dag is dat Jacob, de andere dag Jozef.

De laatste tijd is het steeds Jozef die wint. In de kruidenwinkel komen steeds minder klanten, doordat het Jacob maar niet lukt om goede kruiden in te kopen. Vaak staat hij in zijn lege winkel te kijken naar de mensen die hem voorbij lopen naar de winkel van Jozef. Dat maakt hem boos en jaloers.

Op een avond als hij de winkel afsluit en het licht uitdoet ontdekt hij een smalle spleet in de muur tussen zijn winkel en die van Jozef. Nieuwsgierig gluurt Jacob bij zijn buurman naar binnen. Tot zijn verbazing ziet hij Jozef aan een tafeltje zitten waarop een stapel zilverstukken ligt. Jozef pakt de geldstukken één voor één op en begint ze te tellen. Jacob telt met hem mee: 'Eén, twee, drie, vier, vijf ... achtennegentig, negenennegentig, honderd.' Honderd zilverstukken! Zelf had Jacob die dag erg weinig ontvangen. Een steek van jaloezie trekt door zijn lijf. 'Jozef heeft meer geld dan hij nodig heeft,' zegt hij tegen zichzelf en een idee flitst door zijn hoofd. 'Dat geld moet van mij worden!' Hij gooit de deur open en rent de straat op en schreeuwt: "Help, Ik ben beroofd. Ik ben beroofd!"

Mensen die op zijn geschreeuw afkomen, vragen nieuwsgierig: "Wie heeft jou beroofd en wat is er dan gestolen?" "Mijn buurman Jozef heeft honderd zilverstukken van mij gestolen!"

De politie wordt gewaarschuwd en gaat onderzoek doen bij Jozef. In zijn winkel worden inderdaad precies honderd zilverstukken gevonden. Maar als Jozef de volgende dag voor de rechter moet verschijnen zegt hij natuurlijk dat het zijn eigen verdiende geld is en dat Jacob hem vals beschuldigt.

De rechter weet even niet wat te beslissen. Jacob kan niet bewijzen dat de honderd munten van hem zijn, maar dat kon Jozef ook niet.

"Ik kan nu geen uitspraak doen," zegt de rechter, "De rechtszitting wordt uitgesteld naar morgen."

De volgende dag staan de twee winkeliers weer voor de rechter. Iedereen in de rechtszaal wacht gespannen op de uitspraak en ziet verbaasd hoe de rechter een kom water voor zich laat neerzetten. "Als deze zilverstukken het eigendom zijn van de oliekoopman dan zullen we olie op het water zien drijven. Is er geen olie te zien, dan is het geld van de kruidenkoopman."

Vervolgens strooit de rechter de geldstukken in de kom. Even later zegt hij: "Er drijft een laagje olie op het water. De zilverstukken zijn dus duidelijk van Jozef de oliekoopman. Hij krijgt zijn geld terug en Jacob zal bestraft worden voor de valse beschuldiging." Hebzucht met vriendje jaloezie, berokkenen niet alleen leed. Het zijn de ingrediënten voor een leven in een moeras.

Van de diaconie

Dank

De Diaconie werkt aan missionaire doelen die binnen de Protestantse Kerk in Nederland ieder jaar opnieuw worden samengesteld, geactualiseerd en afgestemd op situaties in Nederland en de gehele wereld. Uw persoonlijke giften en de royale inzamelingen worden nauwlettend beheerd. De diaconie is dankbaar dat u de collectiedoelen steeds weer ruimhartig bedeeft.

Gezamenlijke Kerstactie voor de bewoners in de Plantage

Ook dit jaar organiseren de gezamenlijke Kerken in Brielle een december-cadeauactie voor de bewoners van de Plantage. In een gezamenlijk overleg met de voorgangers van de Plantage is gesproken of er een ander moment in het jaar gevonden kan worden om deze actie nieuw elan en een betere doelstelling te geven. Bijvoorbeeld in de tijd voor Pasen in plaats van in de overdrukke maand december, u hoort er in een volgend kerkblad meer over.

Toelichting bij collecten

Wanneer u een van de beoogde collectiedoelen in het bijzonder wilt steunen, kunt u een storting doen op bankrekening NL32 RABO 0365 4804 44 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente Brielle, onder vermelding van het specifieke doel van uw keuze.

Onvoorziene (nood)hulpacties

19 november

Deze zondag collecteert de Diaconie voor een algemeen doel, dat is bestemd voor onvoorziene (nood)hulpacties die door uw Diaconie worden gesteund.

Zending Libanon

12 november

Kansen voor jongeren in achterstandswijk In Bourj Hammoud, een overbevolkte en arme wijk in Beiroet, zijn de problemen niet te overzien. Gebrek aan goed onderwijs, werkloosheid en geweld ontnemen jongeren die er wonen elk perspectief op een betere toekomst. Kerk in Actie steunt het werk van jongerencentrum Manara in Beiroet. Kwetsbare tieners krijgen er huiswerkbegeleiding, examentraining, psychosociale hulp en vaktrainingen. Daarnaast kunnen ze elkaar in ontspan-

nen sfeer ontmoeten tijdens een partijtje tafeltennis of air hockey.

De Hoop te Dordrecht

26 november

Deze zondag collecteren we voor het opvangcentrum De Hoop in Dordrecht. De Hoop GGZ biedt ambulante hulp, opname in een kliniek, of deeltijd behandeling, bij zowel milde als ook ernstige problematiek. Ook zijn er verschillende woonvormen voor begeleid en beschermd wonen. Omdat ieder mens anders is, zoekt men in overleg welke hulp het beste past; een vorm van therapeutische gesprekken, medicatie of een combinatie daarvan. In individuele gesprekken, samen met de partner of gezin, of in een groep. Men zoekt naar wat nodig is om herstel te vinden.

Naast behandeling kan het ook gaan om hulp bij het weer aan het werk gaan, begeleiding in de thuissituatie, hulp bij het vinden van lotgenotencontact of pastorale hulp bij levensvragen.

Oeganda

3 december

Dit is de eerste zondag van de kerstcampagne van Kerk in Actie. De komende weken, tot aan Kerst, collecteren we elke week voor kinderen op de vlucht. Dit keer voor kinderen in Oeganda.

In de Oegandese hoofdstad Kampala leven duizenden kinderen op straat. Veel van hen zijn weggevlucht van beroerde omstandigheden thuis. Ze gaan niet naar school en lopen risico op uitbuiting. Kerk in Actie werkt samen met drie Oegandese organisaties die deze kinderen opvangen en herenigen met familie in hun geboortedorp. Ze zorgen dat de kinderen daar

weer naar school gaan of een vak kunnen leren. Ook doen ze er alles aan om te voorkomen dat nieuwe kinderen naar de stad trekken.

Meer informatie: www.kerkinactie.nl

Werelddiaconaat Myanmar

10 december

Door de langdurige conflicten in Myanmar zijn veel inwoners van dit Zuidoost-Aziatische land de grens met Thailand overgevlucht. In het grensgebied worden kwetsbare kinderen en jongeren opgevangen en krijgen ze verzorging en scholing.

Kinderen zonder identiteitsdocumenten krijgen een geboortebewijs: zonder registratie bestaat een kind feitelijk niet, heeft het geen rechten en zijn de risico's op uitbuiting en misbruik groter. Kinderen worden bewust gemaakt van hun (mens)rechten en zijn zo op de toekomst voorbereid.

Als gevolg van de langdurige conflicten in Myanmar (Birma) zijn veel Birmezen, met name etnische minderheden, de grens met Thailand overgevlucht. Kerk in Actie steunt bij de organisatie Mae Tao Clinic (MTC) het werk wat zich vooral richt op de opvang en scholing van kinderen in het grensgebied van Myanmar en Thailand. Ondanks dat de politieke en veiligheidssituatie in Myanmar aan het veranderen is, kunnen deze kinderen nog niet terug. Sommigen hebben geen ouders meer, veelal werken hun ouders ook als illegale arbeiders in Bangkok. Terug in dorpen in Myanmar zijn vaak ook nog geen voorzieningen zoals scholing, voldoende voedsel of uitzicht op een inkomen.

Binnenlands Diaconaat

17 december

Volgens schattingen leven er in Nederland 30.000 migranten zonder verblijfsvergunning. Velen van hen zijn arbeidsmigranten, anderen zijn na een mislukte asielprocedure in Nederland gebleven, omdat ze niet meer terug kunnen. Mensen zonder papieren in Nederland mogen niet werken en hebben geen recht op sociale voorzieningen. Onder hen zijn ook minderjarigen.

Kerk in Actie ondersteunt kerkelijke initiatieven die ongedocumenteerden helpen met advies en scholing, zodat ze perspectief krijgen op hun leven.

Meer informatie: www.kerkinactie.nl

(vervolg diaconie)

Verantwoording diaconale collecten en giften over het 1e kwartaal 2023

Diaconie	93,10
Noodhulp Oekraïne	1.353,55
Stichting Ong Education (Bram Poldervaart)	532,10
KiA Missionair werk	237,10
Diaconie	205,45
KiA WD Pakistan	395,15
KiA Noodhulp Ethiopië	456,31
Noodhulp Aardbeving Turkije & Syrië	2.164,44
Zending Zambia	241,35
Kerk in Palestina	163,80
Binnenlands Diaconaat	254,45
WD Ghana	261,65
WD Bangladesh	168,65
Totaal	€ 6.527,10

Verantwoording diaconale collecten en giften over het 2e kwartaal 2023

Piano Gasthuis	278,27
Werelddiaconaat Moldavië	136,72
Wereldiaconaat Moldavië	442,57
Vastenactie Voedselbank CvK	170,00
Diaconie	166,62
Diaconie	272,42
Pauluskerk	179,87
Noodhulp Oekraïne	320,17
Binnenlands Diaconaat	199,97
Pioniersplekken	73,72
PKN Missionair werk	178,75
KiA Christenen in Egypte Zending	927,11
Hospice Rozenburg	241,41
Wereldiaconaat Colombia	453,66
Diaconie	173,36
Diaconie	184,51
Totaal	€ 4.399,13

Open huis in de Sjoel

Maandag en vrijdag is de Sjoel open en dan is diaconaal werker Tonn den Otter aanwezig om bezoekers te verwel-

komen en gesprekken te voeren. Toeristen vinden het fijn om binnen te komen en de voormalige synagoge te bekijken, even stil worden, ook bij het verhaal dat verteld wordt over de Joodse Gemeenschap in Brielle. Dat de kerk het mogelijk maakt om in deze setting even tot rust te komen zorgt ook dat sommige bezoekers blijven voor thee of koffie en gesprek.

Aanschuiflunch

Op vrijdag zijn er tussen 12.30 en 14.00 uur aanschuiflunches. Wanneer u wilt deel-

nemen is het handig als u zich even aanmeldt met hoeveel personen u komt. Dat kan via e-mailadres

desjoelbrielle@gmail.com of door een bericht aan diaconaal werker Tonn den Otter op 06-3889 9414.

Van de kerkrentmeesters

Crea-doe

De dames van de Crea-doe-middagen hebben er lang naar uitgezien. Maar op zaterdag 25 november aanstaande is het dan eindelijk zover: op die datum houden zij hun jaarlijkse verkoopdag.

Meer informatie daarover vindt u op pagina 3 in dit blad.

Toeristenbezoek

Vanaf eind oktober is de kerk voor toeristenbezoek gesloten. We kijken terug op een goed toeristenseizoen. Dankzij de bereidheid en inzet van heel veel vrijwilligers. Ieder die hieraan - en aan het financiële resultaat - heeft bijgedragen: heel veel dank!

Rommelmarkt

De resultaten van de rommelmarkt zijn dit jaar tot nu toe heel goed. Hartelijk dank aan ieder die zich hiervoor heeft ingezet en ingespannen.

Najaarsactie

Begin november bezorgden wij u voor de Najaarsactie een enveloppe met brief.

In die brief staat waarom wij u een dringend beroep op u doen.

Heeft u een vraag over de brief? Mail deze dan naar:

kerkrentmeesters@protestantsegemeentebrielle.nl.

Wij hopen dat u met een extra gift wilt meehelpen.

Koster

Afgelopen 1 oktober was onze koster Ina van Veen 25 jaar in dienst. Hieraan gaven wij na de Dienst van Schrift en Tafel op 8 oktober aandacht. Per 1 juni volgend jaar gaat Ina uit dienst. De kerkenraad heeft besloten om na haar vertrek voor invulling

van het kosterrooster tijdens de zondagse eredienst een beroep te doen op vrijwilligers.

Benoeming

De kerkenraad is voornemens om Tom van der Lugt te benoemen tot kerkrentmeester. Daarmee zal het college van kerkrentmeesters uit vier mensen bestaan: twee kerkrentmeesters: Ies Dekker (secretaris) en Tom van der Lugt; twee ouderling-kerkrentmeesters: Sonja Timmermans (penningmeester) en Ronald de Ridder (voorzitter).

Leerhuis in de Sjoel

Op 26 oktober was het eerste Leerhuis in een serie van drie rondom zorgethiek.

Marthe Oosterlee, verloskundige in de Verloskundige praktijk Brielle & Westvoorne, beet het spits af.

Zij vertelde ons met passie over haar beroep. Een mooie baan maar soms met moeilijke en verdrietige gebeurtenissen.

Vanaf het begin van de zwangerschap wordt de aanstaande moeder nauwlettend gevolgd. Verloopt deze periode naar

wens of doen zich moeilijkheden voor met de gezondheid van moeder en/of kind.

De medische wetenschap is vergevorderd in het vroegtijdig signaleren van afwijkingen en risico's. Door middel van testen, echo's en puncties kan men veel ontdekken en daarop al dan niet gaan handelen. De ouders moeten daarvoor de keuzes maken daarbij ondersteund door de verloskundige. Lastige en verdrietige

beslissingen. Geloofsovertuiging, praktische redenen en eerdere ervaringen spelen mee bij de te maken keuzes van de ouders.

Marthe gaf aan het eind van haar lezing een aantal heftige voorbeelden uit de praktijk maar benadrukte dat zwangerschappen vooral iets heel moois voortbrengen: 'Nieuw leven!'

Coby van Ommeren

Amnesty International: Write for Rights

Zondag 10 december, de dag van de rechten van de mens, is de werkgroep Amnesty International in de kerk aanwezig met de actie 'Write for Rights'.

Er is gelegenheid brieven te ondertekenen onder andere voor Ahmed Mansoor die werd gearresteerd omdat hij regelmatig zijn bezorgdheid uitte over de detentie, marteling en oneerlijke processen van critici van de regering.

Ahmed Mansoor is dichter, blogger en mensenrechtenverdediger. Hij zit al zes jaar opgesloten in een cel in Abu Dhabi, de

hoofdstad van de Verenigde Arabische Emiraten.

Hij sprak over problemen binnen het rechtssysteem en over nationale wetten die internationale wetgeving schenden. Hij kreeg tien jaar gevangenisstraf en zit opgesloten in een isoleercel zonder bed.

Voor hem en voor een aantal anderen liggen er brieven klaar om te ondertekenen. We hopen op uw deelname.

Martha Spruit en Jacob Voogt

Toekomstvisie

In mei hielden we een extra bespreking over hoe we denken over de toekomst van onze kerkgemeenschap. Het werd geen verhaal van 'zoveel hoofden, zoveel zinnen'. Integendeel, het College van kerkrentmeesters en de Pastorale en diaconale raad stemmen in met de opgestelde visie.

We vinden dat we als gemeentelid en als gemeenschap zichtbaar moeten zijn in woord en daad. Onze inspiratie putten we uit het Bijbelwoord om van daaruit anderen te inspireren en om te zien naar elkaar.

Daarvoor moeten we wel stappen zetten. Zoals naast de gewone eredienst ook zoeken naar andere vormen, ontmoetingsplekken creëren in de kerk en ook doordeweekse activiteiten organiseren. Daarbij kunnen we een beroep doen op ondersteuning vanuit de landelijke kerk dan wel de plaatselijke overheid.

Het zal niet makkelijk gaan, want we hebben te maken met hoge kosten, denk met name aan het kerkgebouw. Bovendien zijn er steeds minder gemeenteleden, waarvan velen op hoge leeftijd waardoor minder vrijwilligers beschikbaar zijn voor activiteiten.

'Hoe geven we hier nu handen en voeten aan', was de kernvraag op onze vergadering in oktober. We concluderen dat de kerkenraad het niet alleen kan. Daarom willen we een werkgroep samenstellen van twee à drie leden uit de kerkenraad en drie à vier gemeenteleden in de leeftijd van 55 à 65 jaar. Die werkgroep zou voorstellen moeten doen waarop we ons gaan richten en welke stappen we daarvoor moeten zetten. Streven is om voor de zomervakantie een 'blauwdruk' te hebben.

YouTube-kanaal

Het opzetten van een YouTube-kanaal kost wat meer tijd dan gedacht. Toch proberen we op korte termijn de kerkdiensten op een eigen YouTube-kanaal uit te zenden. Voordeel is dat u dan, als dit kanaal is voorgeprogrammeerd op uw tv, de diensten op een groter scherm kunt volgen. Daarnaast denken we via YouTube ook een jonger publiek te bereiken.

Koffie en thee na een uitvaartdienst

Omdat er onduidelijkheden zijn over hoe een en ander is geregeld rondom koffie en thee en eventuele extra's bij een uitvaart vanuit de kerk, heeft het College van kerkrentmeesters voorstellen op papier gezet die de kerkenraad heeft overgenomen. De kosters verzorgen koffie en thee voor genodigden in overleg met de nabestaanden. De kosten worden rechtstreeks bij de nabestaanden in rekening gebracht. Voor broodjes, gebak en dergelijke wordt in de regel verwezen naar externe cateraars, waarbij Jim Exclusieve catering een voorkeurspartij is. Indien nabestaanden hiervan gebruik willen maken moeten zij met deze cateraar een aparte overeenkomst afsluiten. Maar voorop staat keuzevrijheid. Het staat de nabestaanden vrij om een andere cateraar in te schakelen. Of zelfs een groep gemeenteleden die op vrijwillige basis bijvoorbeeld broodjes kunnen organiseren tegen schappelijke prijzen.

Eerstvolgende kerkenraad

De eerstvolgende kerkenraadsvergadering wordt gehouden op 30 november. Op de agenda staan dan onder meer de begrotingen van de Diaconie en die van het College van kerkrentmeesters én de meerjarenbegroting van onze gemeente.

Leerhuis Voorne aan Zee

Op **9 november** is Marinus van den Berg als spreker te gast bij het Leerhuis Voorne aan Zee. Naast talloze andere publicaties schreef hij ook 'Ode aan de eenzaamheid'. Eenzaamheid is een steeds groter probleem. Veel mensen zitten in een sociaal isolement, of blijven alleen achter. De coronacrisis heeft alles nog eens extra op scherp gezet, en de psychologische gevolgen zijn niet te overzien. Marinus van den Berg biedt echter een verrassend perspectief op eenzaamheid. Het begrip heeft een dramatische klank en een louter negatieve betekenis. Maar hij vraagt ons: hoe kunnen we omgaan met de eenzaamheid die onlosmakelijk met ons mens-zijn verbonden is? Alleen zijn kan immers ook waarde hebben?

Marinus van den Berg is priester, was verpleeghuispastor en is daarnaast actief als spreker en publicist over thema's als afscheid, rouw, verlies en zorg. www.marinusvandenbergnl

Op **29 november** is Frits de Lange de spreker. Hij komt samen met Eesa Friedman. Thema: 'Overweldigend – leven met wat je niet in de hand hebt'.

Zorgen om het klimaat, oorlog in het Midden-Oosten en Oekraïne – meer en meer leven we met het besef dat de wereld niet maakbaar is. Dat maakt ons angstig, somber en bang. Hoe kunnen we nog voluit ja blijven zeggen tegen het leven?

Vroeger was er de voorzienigheid, en het lot dat ons toeviel, maar deze tijd vraagt om een andere levenshouding. Om een nieuwe relatie met de wereld om ons heen, met de planeet waarop we wonen, zonder angst voor het onbekende. Wat betekent dat voor ons geloof in het leven, in de toekomst, in God? Heeft God wel alles in de hand, of is hij/zij eerder een minnaar, die ons ten dans vraagt?

In deze lezing worden prikkelende, inspirerende teksten afgewisseld met liedjes waarin de verschrikking én de verrukking

van het leven indringend ten gehore worden gebracht.

Frits de Lange is emeritus-hoogleraar aan de Protestantse Theologische Universiteit en de Universiteit van Stellenbosch, Zuid-Afrika, en pretentieloos gitarist in de band MEEZZ, waarmee hij onder andere samen met Eesa Friedman optreedt.

Plaats: de Sjoel, Turfkade 16 in Brielle
Aanvang: 20.00 uur
Toegang: vijf euro, contant of met betaalpas aan de deur

Komt u met de auto en hebt u ruimte over om mensen mee te nemen, stuur dan een berichtje naar Coby van Ommeren, telefoon 06-24539304, rademommer@gmail.com. Hebt u vervoer nodig, dan kunt u zich eveneens melden bij haar.

Adventskalender

Wil je bewust toeleven naar Kerst? Ook dit jaar biedt Petrus – de nieuwsbrief van de Protestantse Kerk (PKN) - voor de adventsperiode een dagelijkse kalender aan, die je uitdaagt om in aanloop naar Kerst elke dag even stil te staan. Voor elke dag is een korte overdenking beschikbaar, aangevuld met korte (gespreks)vragen, liederen, gebeden en citaten. Online vind je bij elke dag een korte inspirerende video.

Met het thema 'Ga mee!' sluit de kalender aan bij het jaarthema van de Protestantse Kerk 'Ga mee! Samen getuigen van geloof, hoop en liefde.'

In de eerste adventsweek gaan we op weg met Ruth en Naomi, die onderweg zijn naar Bethlehem. De tweede week pelgrimeren we op de weg van vrede en recht, in het spoor van de profeten. In de derde adventsweek bereiden we ons voor op de geboorte van Jezus. De uitnodiging klinkt: kom, ga mee naar Jezus, het kind in de kribbe! Je kunt de kalender bestellen via: www.petrus.protestantsekerk.nl/adventskalender

Kerstzang

Zondag 10 december is er 's avonds om 19.30 weer een kerstzang. Medewerking wordt verleend door het Christelijk Mannenkoor Excelsior uit Hendrik Ido Ambacht onder leiding van Ilona van Grondelle-de Kievit. Edwin Vooijs bespeelt het orgel en begeleidt ook de samenzang. Theun Klein zal weer een mooi kerstverhaal vertellen. Wij hopen u ook dan te mogen ontmoeten!

Namens de zangdienstcommissie,

Joke van der Lugt

Zin-op-zondag-wandeling

Op zondag 12 november is de tweede zin-op-zondag-wandeling. De start is om 12.00 uur bij de Sint-Catharijnekerk. Wat is een zin-op-zondag-wandeling? Dat is op een ongedwongen manier in twee- of drietalen een wandeling maken en met elkaar in gesprek gaan over dat wat je bezig houdt en zo op zoek zijn naar wat je leven zin geeft. Vaak weten we dat wel maar staan we er niet zo bij stil. Al wandelend ontdekken we daarvan weer iets. Soms heeft dat te maken met je (geloofs-) overtuiging, soms ook niet. Maar het is altijd waardevol om dat met anderen te

delen. Zo kun je elkaar en jezelf nieuwe inzichten aanreiken.

De eerste keer liepen we in tweetallen naar het Vrijheidsbos en wisselden we daar van gesprekspartner. Terug bij de Sint-Catharijnekerk was er nog een drankje. Op 12 november lopen we richting de Stenen Baak en gaan we in gesprek over onze talenten en hoe we die gebruiken en kunnen gebruiken.

Welkom iedereen die op zoek is naar zin op zondag en zin heeft in een mooie wandeling!

Aanmelden is niet nodig.

Laatste kerkdienst ds. Harry Doornbos

Beste mensen, na enig aarzelen heb ik besloten te stoppen met voorgaan in kerkdiensten. Dus ook in Brielle. Ja, dat kost me best wat moeite. Niet in de laatste plaats vanwege de hartelijkheid die ik, samen met Conny, van jullie kant heb ervaren. Maar ik heb, zittend aan mijn bureau, gemerkt dat de nodige energie de laatste tijd toch minder werd.

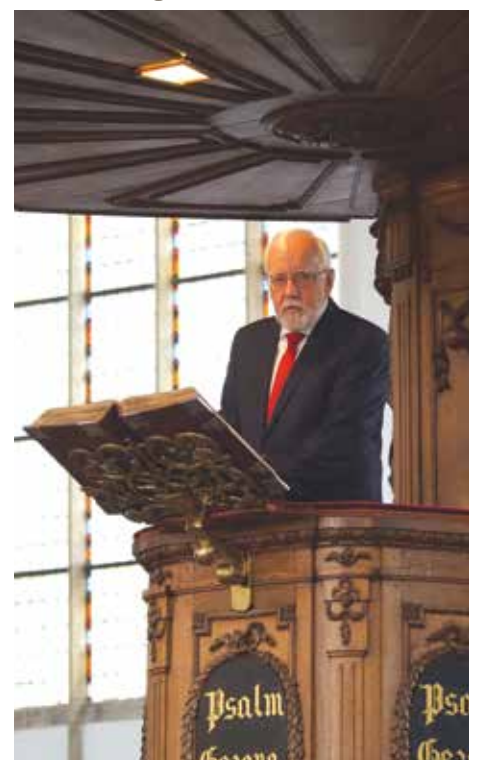
Eenzijds dus jammer, maar anderzijds: er is een tijd van komen en ...

Ik ben nog even te rade gegaan bij die oud-collega, genaamd Prediker. Hij vond het goed, dat ik op 77-jarige leeftijd stop met preken, maar zou het wel aardig vinden, als hij dan ook nog even een woordje mocht meespreken in mijn laatste preek. Twee weten meer dan één toch?

Afgesproken! "Tot horens op 19 november aanstaande", zei hij, "en wie weet, spreken wij elkaar nog wel eens.

Heerlijk iemand, die Prediker.

Harry Doornbos

Kinderneuvendienst

26 november
3, 10, 17, 24 en 25 december

Kerkdiensten Plantage

(vrijdag 18.30 uur)
10 november ds. Eibert Kok
8 december Belia en Henk Lugtenburg

Agenda

November

- 11 Samen naar het museum
- 12 Zin-op-zondag-wandeling, 12.00 uur, Catharijnekkerk
- 13 Crea-doe-middag, 13.30 uur, Sjoel, Turfkade 16
- 13 Tijdgenoten, 20.00 uur, Sjoel
- 15 Huiskring 'Leef je geloof', 19.30 uur, informatie 06-41464146
- 16 Alles wat Ademt, 20.00 uur, Sjoel
- 20 Crea-doe-middag, 13.30 uur, Sjoel
- 25 Crea-doe-verkoopdag, Sjoel, 10.00-15.00 uur
- 27 Crea-doe-middag, 13.30 uur, Sjoel
- 29 Huiskring 'Leef je geloof', 19.30 uur, informatie 06-41464146
- 29 Leerhuis, Frits de Lange over de derde levensfase, 20.00 uur, Sjoel

December

- 4 Crea-doe-middag, 13.30 uur, Sjoel
- 11 Crea-doe-middag, 13.30 uur, Sjoel
- 13 Huiskring 'Leef je geloof', 19.30 uur, informatie 06-41464146
- 18 Crea-doe-middag, 13.30 uur, Sjoel

Project Advent en Kerst Weet jij hoe laat het is?

In de adventstijd leven we toe naar het Kerstfeest. We kijken naar wat komen gaat en vragen ons af: Is het al zover? Het thema van deze periode is: Weet jij hoe laat het is? Met de kinderen kijken we goed of de tijd van Kerst al is gekomen. Dat doen we niet alleen door op de klok en de kalender te kijken, maar ook door te luisteren naar verhalen. Wie de verhalen uit de Bijbel hoort, weet hoe laat het is: God komt naar de mensen toe. Als projectverbeelding wordt voorin de kerk een grote klok neergezet. Op de plek van de wijzerplaat wordt elke week een afbeelding geplaatst van een verhaal: over een deurwachter die in de verte kijkt, over Johannes de Doper die vertelt dat de Messias komt, Jesaja die vertelt over een nieuwe tijd, en over Maria die bezoek krijgt van een engel. Al deze verhalen laten zien dat het kerstfeest niet ver meer is.

Bij de
diensten

Matteüs

Tot het eind van dit kerkelijk jaar staat nog Matteüs als evangelielezing op het rooster. In het nieuwe kerkelijke jaar dat start op 3 december 2023 komen de evangelielezingen meestal uit Marcus. In december merken we daar nog niet zoveel van omdat dan ook uit Johannes en Lucas geput wordt. In december is er dit jaar een alternatief spoor dat de brief aan de Filippenzen centraal stelt.

12 november

Matteüs 25: 14-30. Een man gaat op reis en geeft zijn geld in beheer bij zijn dienaren: de een krijgt vijf talent, een ander twee, weer een ander krijgt één talent. De eerste twee verdienen geld met hun kapitaal, de derde stopt het in de grond. De landheer verwijt hem dat hij er niets mee gedaan heeft.

19 november

Matteüs 25: 31-46. Jezus vertelt over de dag dat hij terugkomt. Hij zal mensen bedanken omdat ze hem geholpen hebben: 'Ik had honger en jij gaf mij te eten ...' Tegen anderen zal hij zeggen dat ze hem juist niet geholpen hebben. Alles wat je doet voor kwetsbare mensen, doe je ook voor Jezus.

26 november

Matteüs 24: 14-35. Jezus vertelt over een

tijd waarin schokkende dingen gebeuren. In die tijd zal de Mensenzoon terugkomen. De leerlingen kunnen iets leren van een vijgenboom: die laat in de wereld al zien dat de zomer eraan komt. Zo kunnen ook de leerlingen al iets zien van wat komen gaat.

Omdat we op deze zondag de overledenen gedenken, zal in de kerk een andere lezing gebruikt worden.

3 december

Marcus 13: 24-37. Iemand gaat op reis en laat het beheer van zijn huis over aan zijn bedienden. De deurwachter krijgt de opdracht op de uitkijk te staan, om te zien of de reiziger al terugkomt. Zo waakzaam als die deurwachter is, zo kunnen mensen ook wachten op de komst van de Heer. Het alternatieve spoor leest Filippenzen 1: 1-11.

10 december

Johannes 1: 19-28. Johannes de Doper doopt mensen in de Jordaan. Vanuit Jeruzalem komen priesters aan hem vragen wie hij is. Johannes vertelt dat hij niet de Messias is, en ook niet Elia of de profeet. Hij is een stem die roept in de woestijn: 'Maak de weg van de Heer recht!' Johannes vertelt ook dat na hem iemand komt die groter is dan hij. Het alternatieve spoor leest Filippenzen 1: 12-17 (26).

Herdenken overledenen

Op zondagmorgen 26 november staat de kerkdienst in het teken van het herdenken van de overledenen. De namen van de gemeenteleden die het afgelopen jaar overleden zijn, worden één voor één genoemd en voor elk van hen wordt een kaars aangestoken. Ook zullen we een kaars aansteken voor andere overledenen die niet bij name genoemd worden, korter of langer geleden overleden. En ook een kaars voor alle slachtoffers van oorlog en geweld. Die kaarsen worden aangestoken aan de Paaskaars, teken van het licht dat altijd brandt in het donker. Na afloop van de viering is er voor ieder die dat wil de gelegenheid om bij de stiltekapel zelf een kaarsje aan te steken voor ieder die wij zelf in gedachten hebben.

Kerkdiensten Sint-Catharijnekerk

Kerkdiensten vanuit de Sint-Catharijnekerk zijn te beluisteren en te bekijken via www.kerkomroep.nl.

		Collecten
zondag 12 november 10.00 uur ds. Eibert Kok	8e zondag van de herfst liturgische kleur is groen	Eredienst Kerk in Actie Onderhoud
zondag 19 november 10.00 uur ds. Harry Doombos (Oostvoorne)	9e zondag van de herfst liturgische kleur is groen	Eredienst De Hoop Zwijndrecht Onderhoud
zondag 26 november 10.00 uur ds. Eibert Kok	laatste zondag kerkelijk jaar liturgische kleur is wit kindemevendienst	Eredienst PKN Pastoraat Onderhoud
zondag 3 december 10.00 uur ds. Eibert Kok	1e zondag van Advent liturgische kleur is paars kindemevendienst	Eredienst Kerk in Actie Onderhoud
zondag 10 december 10.00 uur ds. Eibert Kok	2e zondag van Advent liturgische kleur is paars dienst van Schrift & Tafel kindemevendienst	Kerk in Actie Onderhoud
19.30 uur	Volkskerstzang	Onderhoud
zondag 17 december 10.00 uur ds. Helene Perfors	3e zondag van Advent liturgische kleur is paars kindemevendienst	Eredienst Kerk in Actie Onderhoud
zondag 24 december 10.00 uur ds. Eibert Kok	4e zondag van Advent liturgische kleur is paars kindemevendienst	Eredienst Hospice De Waterlelie Spijkenisse Onderhoud
21.30 uur ds. Eibert Kok	kerstnachtdienst liturgische kleur is wit	½ Eredienst ½ Leger des Heils Onderhoud
maandag 25 december 10.00 uur ds. Eibert Kok	Kerstmorgen liturgische kleur is wit kindemevendienst	Eredienst Kinderen in de knel Onderhoud

Let op!
Tijdens de diensten wordt de kerk beperkt of niet verwarmd.
Trek iets warmes aan!

Jong Protestant

Jongeren in Sirkelslag

Op zondag 1 oktober was er weer een bijeenkomst voor de jongeren van alle gemeenten. De activiteit was deze keer het spel Sirkelslag. Dit is een spel ontworpen door de Protestantse Kerk Nederland. Ook onze jongeren gingen de strijd aan met alle Protestantse kerken uit Nederland. Er moesten verschillende opdrachten worden uitgevoerd. Het was heel leuk om te doen en om te zien! De jongeren moesten bijvoorbeeld een eetproef afleggen en voor elk hapje kregen ze een bepaald aantal punten. We hadden olijven, spekjes, kokosbrood, citroensap en avocado. De spekjes vielen het meest in de smaak en de olijven het minst ... Bij de laatste opdracht moesten de jongeren een giftcard maken voor iemand uit hun omgeving waarbij ze een dienst aanboden. Zo hadden er een aantal grasmaaien voor de burens, huiswerk maken voor hun broertje of zusje en mama's helpen met koken. Dit was leuk om te maken, maar vooral handig natuurlijk voor degenen die de giftcard krijgen! Tot slot moesten de jongeren van te voren een app downloaden om hun

stappen bij te houden. Ze moesten aan het einde van de activiteit zoveel mogelijk stappen zetten, want daar kregen ze veel punten voor. In de pauze gingen ze rondrennen over het plein om zoveel mogelijk stappen te krijgen. In de groep was er een slimmerik die zei: "Als je de telefoon heen en weer beweegt telt hij ook de stappen." U kunt al raden wat er toen gebeurde, iedereen ging zittend met hun telefoon schudden. Daar moesten wij allemaal erg om lachen. We hebben de dag leuk afgesloten en zowel de jongeren als de leiding hebben het erg naar hun zin gehad! We kijken nu al uit naar de volgende activiteit!

Kent u nog iemand tussen de 12 en 16 jaar die het ook leuk zou vinden om mee te doen? Dan kunt u terecht bij een van onze leiding uit uw gemeente!

**Eveline van den Doel, Tinte
Maan van der Heiden, Brielle
Charlotte Olieslagers, Rockanje en
Oostvoorne
Jeanette van Dalsem**
(alle drie te bereiken via
06-23302187)

Gebedsboom

Maak je geen zorgen, maar vraag God alles wat je nodig hebt. Bid tot God, wat er ook gebeurt. En dank hem altijd.

Filippenzen 4:6

Als je het moeilijk hebt, bid dan tot God en vraag hem om hulp. En als je vrolijk bent, zing dan een lied om God te eren.

Jacobus 5:13

- Een boompje (gemaakt van bruin en groen karton)
- Blaadjes van groen papier
- Appeltjes van rood papier

Je mag een gebedspunt schrijven op een groen boomblaadje of een dankpunt schrijven op een rood appeltje en deze in de boom hangen of plakken.

- Wat zou jij aan God willen vragen?
- Waarmee zou God jou kunnen helpen?
- Waarvoor zou je God kunnen danken?

Kindernevendienst

Ook in de maand november zal de kindernevendienst niet op de derde, maar op de vierde zondag van de maand zijn, op 26 november, tijdens de kerkdienst waarin we de overledenen gedenken.

In december begint het nieuwe kerkelijke jaar met de tijd van Advent. Dan is er op elke zondag weer kindernevendienst zodat de het hele Adventsproject vier zondagen lang kunnen volgen op weg naar het Kerstfeest.

Enthousiastelingen gezocht voor de Kliederkerk

In het voorjaar staat op de planning het organiseren van de Kliederkerk in onze mooie kerk. Ik ben naar een voorlichtingsavond geweest. Samen met twee of drie enthousiaste kerkleden wil ik het kernteam gaan vormen. Samen zullen we nog een verdiepende training dan wel voorlichting krijgen. De programma's zijn uitgedacht en op papier gezet.

WIE, O WIE is er net zou enthousiast als ik en ziet het zitten om plaats te nemen in het kernteam.

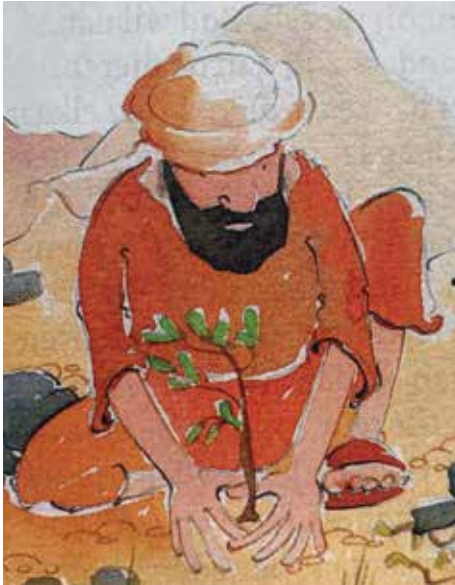
Wil je meer informatie of weet je het zeker en ben jij diegene die ik zoek, neem dan contact met mij op.

Mijn nummer is 06-23302187.

Tot snel.

Jeanette van Dalsem

Alles heeft zijn eigen tijd

(Prediker 3: 1 - 8)

Er is een tijd voor alles in het leven
een geschikte tijd.
Er is een tijd om kinderen te krijgen,
en er is een tijd om te sterven.
Een tijd om planten
in de grond te zetten,
en een tijd om planten
uit de grond te trekken.
Een tijd om mensen te doden,
en een tijd om mensen beter te maken.
Een tijd om dingen af te breken,
en een tijd om dingen op te bouwen.
Een tijd om te huilen,
en een tijd om te lachen.
Een tijd om verdriet te hebben,
en een tijd om te dansen.
Een tijd om samen te slapen,
en een tijd om in je eentje te slapen.
Een tijd om iemand te omhelzen,
en een tijd om afstand te houden.
Een tijd om iets te zoeken,
en een tijd om iets te verliezen.
Een tijd om dingen te bewaren,
en een tijd om dingen weg te gooien.
Een tijd om iets los te scheuren,
en een tijd iets heel te maken.
Een tijd om stil te zijn,
en een tijd om te praten.
Een tijd om lief te hebben,
en een tijd om te haten.
Er is een tijd voor oorlog,
en er is een tijd voor vrede.

Weetje

Kerkelijk jaar

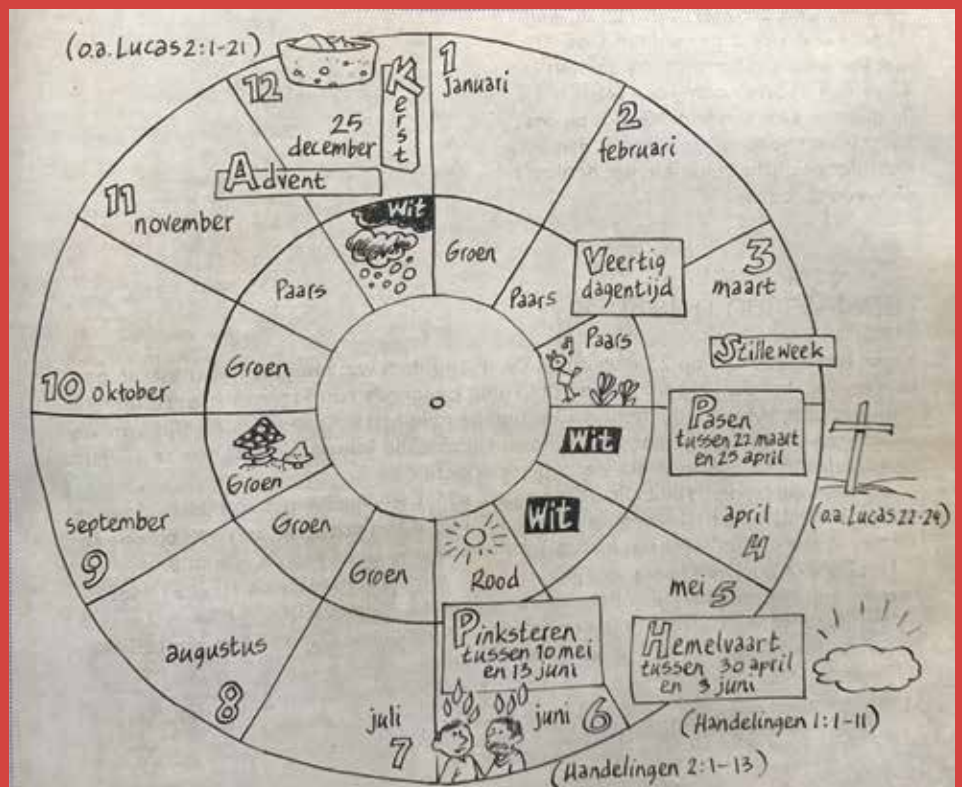
Een jaar begint op 1 januari en eindigt op 31 december. Maar in de kerk bepalen de belangrijke feesten hoe het jaar wordt ingedeeld. Kerst wordt elk jaar gevierd op 25 december. Het kerkelijk jaar begint op de vierde zondag daarvoor, de eerste zondag van advent. De zondag ervoor is dus de laatste zondag van het kerkelijk jaar. Dat is de zondag waarop in onze kerk - dit jaar op 26 november - de mensen die het afgelopen jaar gestorvenen zijn worden genoemd. De bijbeltekst uit het boek Prediker uit het Oude Testament wordt soms gelezen bij een uitvaart. In 1965 zong de popgroep The Byrds de tekst uit Prediker in het lied Turn! Turn! Turn! Daarna hebben allerlei beroemde zangers het lied ook gezongen. Ook de Nederlandse singer-songwriter Ilse de Lange zong het. Zoek Turn! Turn! Turn! maar eens op YouTube op.

Zelf doen

Ronde kalender

Op de ronde kalender zie je hoe het kerkelijk jaar is ingedeeld. Bij de feesten in de kerk horen kleuren. Die kleuren zie je ook aan de loper op de grote tafel in de kerk en aan de sjaals van de dominees. Groen is de kleur van de 'gewone' tijd van het jaar wanneer er geen feest of voorbereiding voor een feest is. Wit is de kleur van de blijdschap, paars de kleur van verdriet en rood de kleur van het vuur van de heilige geest met Pinksteren.

Knip de afbeelding van het kerkelijk jaar uit en plak die op stevig karton. Kleur de vakjes in de kleuren van het kerkelijk jaar op het moment dat er een nieuw deel van het jaar begint. Zo beleef je heel het jaar mee met wat er in de kerk gevierd wordt.

Lekker eten?

't Voorhuys heeft het voor u!

- belegde broodjes
- partyschalen
- cadeaupakketten

Vraag het aan Kirsten van Jole
voorhuys1@hotmail.nl
www.kaashandelvoorhuys.nl

't Voorhuys
Nobelstraat 3
Brielle

AANNEMINGSBEDRIJF

ldvandijk.nl

L.D. van DIJK BV BRIELLE

06-44110026

WERKPLAATS (0181) 416506

MAARLAND ZUIDZIJDE 43

GREVENSTUK SCHILDERSBEDRIJF

Voor al uw
schilder-, behang- en glaswerk
staan wij tot uw beschikking met een
**goed advies, service
en vakwerk**

www.grevenstukschildersbedrijf.nl
info@grevenstukschildersbedrijf.nl

Dalweg 30a • 3233 KK Oostvoorne • (0181) 415577

AMBIANCE BLOEMBINDERIJ

Voor al uw bloemwensen

Reede 38, Brielle
tel: 0181-412322
fax: 0181-472334

maandagochtend gesloten

PROFILE Van Oudenaarden

DE FIETSSPECIALIST

...daar mag je méér van verwachten!

Meer dan 1000m² fietsplezier onder 1 dak!

Gratis E-bikes testen

Professionele werkplaats

5 dagen per week geopend

Volg ons ook op:

Profile van Oudenaarden | 't Woud 4 | 3232 LN Brielle
0181-413351 | www.profilevanoudenaarden.nl

RUIM 5000 M²
TUINPLEZIER IN
VIERPOLDERS

Alles voor kamer & tuin!

TUINCENTRUM VAN DEN BERG
BESTAAT AL RUIM 51 JAAR!

M. van den Berg

Wij leveren alles op het gebied van:
tuinplanten • kamerplanten • snijbloemen
sierbestrating • tuinhout • potterie • aarde
bestrijdingsmiddelen • meststoffen.

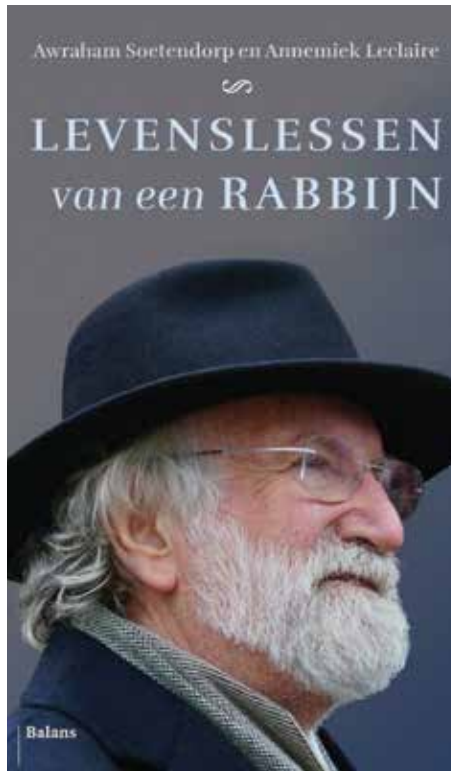
www.facebook.com/tuincentrumvandenbergh

Tuincentrum - Bloemsierkunst M. van den Berg
Hogeweg 8, 3237 LD Vierpolders • Tel. (0181) 41 21 79 • Fax (0181) 41 86 60
info@tuincentrumvandenbergh.nl • www.tuincentrumvandenbergh.nl
Openingstijden: ma-vrij 8.30 - 17.30 uur, zaterdag 8.30 - 17.00 uur.

Levenslessen van een rabbijn

Beste theologische boek en Theologen des vaderlands

Levenslessen van een rabbijn is uitgeroepen tot het beste theologische boek van het jaar. 'Een prachtig en wijs boek', oordeelt de jury over de interviews met rabbijn Awraham Soetendorp, die zijn opgetekend door journalist Annemiek Leclaire. 'Soetendorp laat sterk zien dat hij een onopgeefbare hoop heeft voor een betere wereld', noteert de jury, die bestaat uit recensenten en medewerkers van Trouw en het Nederlands Dagblad. De vroegere rabbijn van de liberale joodse gemeente in Den Haag heeft zich zijn hele leven in Nederland en ver daarbuiten ingezet voor vrede en verzoening. Zijn boodschap is er een van hoop. Hier getuigde Soetendorp nog van vlak na het begin van de Israël-Gaza-oorlog. "Ik hou me met beide handen aan het drijfhout van de hoop vast", zei hij in Trouw. De prijs voor het Theologische boek van het jaar werd vrijdagavond bekendgemaakt bij de Nacht van de Theologie in Utrecht. Kees van Ekris wordt de nieuwe Theoloog des Vaderlands, Thelma Schoon is de nieuwe Jonge Theoloog des Vaderlands. De recensenten waren lovend over het boek van de rabbijn, die in de Tweede Wereldoorlog als baby dankzij een ontroerde SS-officier niet werd gedeporteerd. Hij overleefde de oorlog in een pleeggezin. "Er is geen enkel excuus om dit boek niet te lezen", schreef Marijke Laurens in Trouw. Zij prees ook Annemiek Leclaire, ze complimenteert deze 'stille kracht', om hoe ze 'de rode draden uit Soetendorps leven met elkaar heeft vervlochten.' Leclaire heeft dat bovendien gedaan

op een manier die volledig tegemoet komt aan de eis van toegankelijkheid die de jury voor de prijs stelt. Wellicht komt dat doordat de NRC-journalist zelf geen Joodse achtergrond heeft, en naar eigen zeggen ook nauwelijks religieus is opgevoed. 'Daardoor moest en kon ik Soetendorp steeds opnieuw om verduidelijking vragen', schrijft ze in het voorwoord. Gaandeweg ontdekte ze de grote zeggingskracht van de levenslessen van rabbi Soetendorp op haar. De jury noemt het boek 'een inspirerende stem die juist in deze tijd belangrijk is om gehoord te worden.'

Kees van Ekris

Kees van Ekris De nieuwe Theoloog des Vaderlands, predikant Kees van Ekris, is van plan het land door te trekken en zijn oor te luisteren te leggen bij middelbare scholen, bij een boerderij, een politieke partij. "Ik wil luisteren. Kijken. Ruiken. En op die plekken zoeken naar wat theologie kan betekenen", zegt hij zaterdag in een interview met Trouw. Van Ekris (51) volgt Katja Tolstoj op. Van Ekris is predikant in de Protestantse Kerk in Nederland. Hij werkt momenteel bij de zendingsorganisatie IZB. Die is gelieerd aan de gereformeerde bond, de orthodoxe vleugel van de PKN waar hij zelf ook bij hoort. Van Ekris woont met zijn vrouw en kinderen in Zeist in een protestantse woongemeenschap met zo'n 100 mensen.

Thelma Schoon

De nieuwe Jonge Theoloog des Vaderlands, Thelma Schoon, houdt van haar leven als diaken en jongerenpastor in de Oud-Katholieke kerk. En ze houdt ook van haar leven midden in de maatschappij, als docent levensbeschouwing en als twintiger. "Die combinatie maakt de theologie en mijn leven spannend", zegt ze. En van spanning houdt ze, zegt ze in een filmpje bij haar nominatie. Het is naar haar idee de kracht van theologie. Schoon (27) studeerde af aan het Oud-Katholiek seminarie en is deze zomer tot diaken gewijd - dat ambt staat bij de Oud-Katholieke kerk ook open voor vrouwen, net als het priesterschap. Ze komt uit een theologische familie: haar vader is priester, haar moeder is predikant.

Dienst met koor

Zondagmorgen 29 oktober werd de kerkdienst in de Sint-Catharijnekerk opgeleust met zes nummers koorzang van het christelijk gemengd koor Rejoice uit Hoogvliet onder leiding van Ingrid Luijten-Poort met begeleiding van Vincent van Dam op de piano. Het koor was uitgenodigd door de Zangdienstcommissie die elk jaar een paar zangdiensten organiseert.

Fysio Friso

www.fysio-friso.nl

0181-779757

Fysiotherapie
Oedeemtherapie
Manuele therapie
Bekkenfysiotherapie
Ademhalings- en ontspanningstherapie
Knie-, heup- en schouder revalidatie
Chronische pijnklachten
Looptraining bij 'etalagebenen'
Neurorevalidatie
COPD training
Valpreventie
Oncofit

Ommeloop 450, 3232 SX Brielle
Muiderslotpad 4, 3223 DG Hellevoetsluis

Tandprothetische praktijk
Bob Koetsenruijter
adviesgesprek altijd gratis

Ruggeplein 24 | 3232 AH Brielle
0181 851735 | www.bobkoetsenruijter.nl
(ruime gratis parkeergelegenheid aanwezig)

STICHTING
DE BRIELSE HUISKAMER

Hier is geluk nog héél gewoon

De Brielse Huiskamer, een ontmoetingsplek voor gezelligheid en saamhorigheid.

Als je behoefte hebt aan sociaal contact, om een praatje verlegen zit of iets te vieren hebt, verwelkomen wij je graag in onze huiskamer.

Stichting De Brielse Huiskamer, Catharijnehof 1 in Brielle
www.debrielsehuiskamer.nl geopend ma t/m vrijdag 10 - 17

UITVAARTVERZORGING

KIEVIT

*Uw laatste wensen
in goede handen*

0181-488088

Dag en nacht bereikbaar

www.kievit-uitvaart.nl

UITVAARTCENTRUM KIEVIT
Stoofweg 2, Hellevoetsluis

Burg. Letteweg 36
3233 AG Oostvoorne
Tel. 0181-488088

Meidoorn 4
3248 XE Melissant
Tel. 0187-601166

Beeldend kunstenaar Hilly Timmerman

Ook al is Hilly Timmerman relatief kort lid van onze kerkgemeenschap, ze is niet meer weg te denken bij allerlei activiteiten. Zo zingt ze inmiddels op de cantorij, is ze actief in de werkgroep liturgisch bloemschikken en is ze regelmatig te vinden op de crea-doe-middagen. Een ding is zeker, Hilly is een creatieve duizendpoot.

Geboren en getogen in Drenthe

“Ik ben de een na oudste van tien kinderen en heb spiritualiteit in mijn genen want ik groeide op in een eeuwenoude boerderij in Kralo-Pesse die de bisschop van Utrecht in 1048 heeft ingezegend. Vandaar dat ik mij meteen helemaal thuis voel in de Catharijnekerk waar je de eeuwen van de tijd ook ervaart.

Tweede Wereldoorlog

“De boerderij heeft een rijke geschiedenis. Zo gaven mijn opa en oma in de oorlog onderdak aan vluchtelingen en onderduikers op de boerderij. Na een wapendropping op de Kralose hei vonden de Duitsers twaalf fietsen van de verzetsgroep aan wie mijn opa medewerking verleende. Hij werd gearresteerd en ter dood veroordeeld. Dit is voorkomen door een overval op de gevangenis in Assen waarbij vele gevangenen bevrijd werden.”

Minerva in Groningen

“Na de middelbare school in Hoogeveen ging ik naar Kunstacademie Minerva in Groningen. Om mijn pedagogische aantekening te halen studeerde ik ook 's avonds zodat ik onderwijsbevoegd zou zijn als ik mijn vakopleiding had afgerond. Weer later heb ik een opleiding bloemsierkunst gedaan.

Ik trouwde en verhuisde naar Utrecht-Overvecht naar een flat op de negende verdieping. Ook in die tijd was er grote woningnood in Nederland. Wij hebben een aantal jaren heel zuinig geleefd en konden daardoor verhuizen naar een vrijstaande woning in Leerdam.

Met eerst invallessen Textiele werkvormen op de mavo in Leerdam had ik van de één op de andere week een volledig lesrooster. In Leerdam en later in Dordrecht heb ik examenklassen Textiele werkvormen opgestart. In Dordrecht werd dit vak ingeruild voor computerlessen.”

Atelier Z-plus

“In Leerdam ben ik mijn eigen Atelier Z-plus aan huis begonnen met exposities van verschillende werkvormen zoals keramiek en stof bedrukken. Bij een galerie annex atelier in Wijk bij Duurstede heb ik allerlei cursussen gevolgd en technieken geleerd om zijde te kleuren en te bewerken.

In mijn werk zoek ik naar afwisseling, tegenstelling en sereniteit. Experimenteren is voor mij belangrijk en zijde als beeldend materiaal blijft een boeiende uitdaging. Twee keer per jaar was mijn hele huis tentoonstellingsruimte. Jaarrond werden er allerlei cursussen en workshops gegeven. Van bloemschikken, waxbloemen en collages maken tot aan breien en vilt en zijde bewerken. Het was een hele mooie periode!”

Uitgeleidekleed

“In 2005 overleed mijn man. Als soort van rouwverwerking heb ik een gedachteniskleed gemaakt van de stof van zijn overhemden. Bijzonder was dat mijn kleinzoon laatst vertelde over het afscheid van zijn schoonmoeder in april in hospice Nathrine in Rozenburg. Hij was onder de indruk van de afscheidsrituelen bij het afscheid waaronder een uitgeleidekleed. Het inspireerde mij

om zelf een kleed te maken. Een combinatie van verschillende zijden stoffen die ik nog had waren bepalend voor het ontwerp. In Open Venster van mei stond een berichtje over hospices in de regio die de diaconie regelmatig steunt met een financiële bijdrage. Dit bericht kwam voor mij op het juiste moment omdat ik nog geen bestemming had voor het kleed waaraan ik werkte. Vervolgens heb ik contact opgenomen met het hospice Calando in Dirksland. Zij waren erg enthousiast en willen het kleed graag in ontvangst nemen.

Op dit moment kan ik al mijn creatieve ideeën kwijt in mooie dingen maken voor de komende najaarsmarkt op zaterdag 25 november in de Sjoel.”

We hopen dat we nog lang van Hilly's veelzijdige creaties kunnen genieten.

Jeannette Klein

OP aARDE

EEN BOERDERIJ MET
ZAAL, ZORG, ZIN & ZON

Zorgboerderij
Zaalverhuur
Zingeving
Rust & ruimte

Energienutraal

Sleepseweg 9
3231 LG Brielle
www.boerderijopaarde.nl
info@boerderijopaarde.nl
0181-760 130

Vandaag besteld, vandaag in huis.

NIEUW

Bij PLUS kun je je boodschappen online bestellen. Dat is al handig. Maar helemaal handig is **PLUS Express**: daarmee heb je je boodschappen 2 uur later al thuis. Of ze staan na 2 uur al klaar bij jouw PLUS.

PLUS

Beleef het verschil.

Plus Bos Reede 36 3232 CZ Brielle

SchuldHulp
Maatje

HipHelpt

REPAIR CAFE

Communicatie met de x-factor...

De communicatiepartner voor groot en klein!

Ontwerp & Dtp | Webdesign | Reclame | Advertentie
Drukwerk | Uitgeverij | Marketing & Strategie
Artwork & illustratie | Tekst & redactie | Fotografie

Bastion
Communicatie Partners

Nauwe Sloopje 1b
3231 BW Brielle
T 0181 417 111
info@bastionx.nl
www.bastionx.nl

Superverse bloemen

maandag op de markt
vrijdag Nobelstraat 18

Zeg het met bloemen

BLOEMETJES & BIJTJES

0181 507083
info@bloemetjesenbijtjes.com

Bedankt

Hartelijk dank voor de mooie bos bloemen die wij vanuit de kerk mochten ontvangen.

Jan en Anneke Stoof

Plotseling staat je leven stil, een hartinfarct, dat is wat ik niet wil.

Maar ik heb niks te willen, het leven zit vol grillen.

En dan, dan krijg ik de bloemen uit de kerk, en diverse kaarten, en ik merk,

wat u allen voor mij doet, dat doet mij goed.

Het helpt bij mijn herstel.

Lieve mensen, dank u wel.

Adri Burghoorn

Dank voor de mooie bloemen van de kerk die we als nabestaanden van Ria Deur mochten ontvangen. We waarderen dit meelevend.

Mary Prins-Deur
Wim en Hennie Deur

Eigenlijk is het niet te verwoorden. We mochten het beleven, 65 jaar getrouwd en Kees schreef een jaar bij in de leeftijd der oer sterken. Het woord dankbaar is nog te simpel uitgedrukt.

Dank voor de attenties uit de kerkgemeenschap bij deze hoogtepunten in ons leven.

Corrie en Kees Langeveld

Jaarlijkse herdenking in de Sjoel

Op zondag 29 oktober zijn in de Sjoel onze Joodse medeburgers herdacht die in de Tweede Wereldoorlog zijn weggevoerd en in de kampen zijn vermoord.

Ga mee! met liturgisch bloemschikken

Dit jaar worden de Bijbellezingen in de adventstijd verbonden met het jaarthema van de landelijke Protestantse Kerk: 'Ga mee!' Niet als zwervers maar als pelgrims met een doel.

Bij de symbolische uitwerking van de schikkingen maken we vooral gebruik van het dagthema, maar op de achtergrond spelen het jaarthema (de pelgrimage) en

het weekthema (waar gaan we naar toe?) een rol.

De basis van de schikking symboliseert het zoeken naar de route om op weg te kunnen gaan. Daarvoor zijn wegwijzers nodig. De 4 wegwijzers van de 4 zondagen vormen met Kerst een ster, de ster die de weg wijst naar de geboorteplaats van Jezus, Betlehem.

Inleveren kopij

Kopij inleveren voor **1 december** 12.00 uur: onskerkblad@protestantsegemeentebrielle.nl. U kunt de kopij ook brengen naar Tine Wolters-Lobs, Voorstraat 164. Het nieuwe kerkblad komt uit op **14 december**. Voor foto's: Joost de Koning, (0181) 416043.

Onze kerk is ook te volgen op:

Protestantse Gemeente Brielle

pgbrielle

MOERLAND NOTARIS

ESTATE-PLANNER • AGRARISCH SPECIALIST

- Op maat gesneden notariële dienstverlening & estateplanning
- Testamenten, samelevingscontracten en huwelijksvoorwaarden
- Integrale behandeling van nalatenschappen
- Oprichting, statutenwijzigingen, aandelenoverdracht, fusies, splitsingen voor BV's
- Alle onroerend goed transacties
- Oprichting en statutenwijzigingen Verenigingen en Stichtingen
- Leveringen, hypotheeken, splitsingen, erfpacht, opstal, schepen

Kosteloos 1e adviesgesprek (max. 1/2 uur)

Maerland nz 48-49 3231 CG Brielle
Postbus 42 3230 AA Brielle
T +31 (0) 181 41 23 44
F +31 (0) 181 41 28 19
E info@moerlandnotaris.nl

www.moerlandnotaris.nl

Vrienden van de Sint-Catharijnekerk

Nee, deze trui is niet te koop bij de Vrienden. Wat we wel doen is o.a. het verzorgen van de glazen toegangsdeuren, nieuwe LED verlichting in de kerk, vernieuwing van de informatiezuil, bijdrage aan de restauratie van het Coppelstockraam. Helpt u ook mee? Aanmelden kan via de website. www.vriendencatharijne.nl

Dé sleutel tot uw nieuwe thuis!

- ✓ Woningaanbod
- ✓ Huuraanbod
- ✓ Agrarisch aanbod
- ✓ Bedrijfsaanbod
- ✓ Taxaties

Ambachtelijk en vakkundig inlijstwerk

Voor het inlijsten van:

- foto's
- schilderijen
- litho's
- borduurwerk
- zeefdrukken
- posters etc

Tevens originele oude gravures en schoonmaken van schilderijen

Voorstraat 64
3231 BJ Brielle
0181 412083
www.janbazen.nl

AL MEER DAN 60 JAAR